

АНОТАЦИИ НА МАТЕРИАЛИТЕ ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА, ВКЛЮЧИТЕЛНО САМООЦЕНКА НА ПРИНОСИТЕ

I. Анотации на материалите по темата на хабилитационния труд:

1. Съвещателното мнение от 31 юли 1930 г. на Постоянния съд за международно правосъдие относно Гръцко-българските „общини“

Съвещателното мнение относно Гръцко-българските „общини“ е за тълкуване на Конвенцията за доброволна размяна на население от 1919 г. Тя урежда правото на изселване на поданиците на двете държави и техните имуществени права, както и тези на църкви, манастири, училища и др. обединени под термина „общини“. Съвещателното мнение е от 31 юли 1930 г. и е първото по отношение на България. То заслужава внимание, тъй като разглежда въпроси за ликвидацията на недвижимите имоти, принадлежащи на тези общини. В тази връзка са анализирани разпоредбите на Конвенцията за доброволна размяна на население, уреждащи имуществените права, както на изселниците, така и на общините. Вниманието е насочено към становищата на българското и гръцкото правителство, както и към отговорите на ПСМП по поставените към него въпроси. Те са: какво се разбира под „община“ и под закриване на община и при какви условия се извършва това, както и какви са задълженията на Смесената комисия при отсъствие на правоимащи, на които да бъде предадена стойността на ликвидиранияте недвижими имоти. Основната задача е да се направи съпоставка между становището на българското и гръцкото правителство, като се отбележи общото и различното между тях, както и кое от тези две становища се възприема от съда. Другата задача е да се посочи значението на това съвещателно мнение в юриспруденцията на ПСМП, както и в практиката на Международния съд.

2. Съвещателното мнение от 8 март 1932 г. на Постоянния съд за международно правосъдие относно тълкуване на спогодбата Моллов-Кафандарис

Статията разглежда Съвещателното мнение от 8 март 1932 г. на Постоянния съд за международно правосъдие относно тълкуване на спогодбата Моллов-Кафандарис, подписана от България и Гърция през 1927 г. Вниманието е насочено към мотивите на Съвещателното мнение и на отговорите на съда по въпросите поставени от Съвета на Обществото на народите за това дали има спор между България и Гърция по смисъла на чл. 8 от Спогодбата и ако има какъв е характерът на възникналите парични задължения.

3. Юрисдикцията на Постоянния съд по международно правосъдие по делото за Електрическата компания на София и България (Белгия срещу България) 1939 г.

Статията разглежда решението по делото за Електрическата компания на София и България (Белгия срещу България) на Постоянния съд за международно правосъдие (1939 г.). Това е едно от трите решения на този съдебен орган по отношение на България. То заслужава внимание и поради факта, че разглежда важен въпрос, свързан с компетентността на съда. Юрисдикцията на съда по делото се основава на два акта: Договор за помирение, арбитраж и съдебно уреждане между Белгия и България от 23 юни 1931 г. и Декларацията на Белгия (10 март 1926 г.) и Декларацията на България (12 август 1921 г.) за признаване на задължителната юрисдикция на съда. Статията анализира мотивите на съда при постановяване на решението и дава отговор на въпроса: При представяне на няколко основания за юрисдикцията на съда кое от тях се разглежда и прилага? Акцентът е поставен върху предварителните възражения на България и на мотивите на съда при постановяване на решението, свързани с определяне на неговата юрисдикция при наличие на няколко източника.

4. Решението по делото за Електрическата компания на София и България (Белгия срещу България) в практиката на Международния съд на ООН

Решението по делото за Електрическата компания на София и България (Белгия срещу България) на Постоянния съд за международно правосъдие намира приложение в практиката на Международния съд на ООН по редица дела. Предмет на изследване са две от тях. Това са делото за Правото на преминаване през индийска територия (Португалия срещу Индия) и делото за Определено имущество (Лихтенщайн срещу Германия).

Статията анализира трите дела и прави съпоставка на основанията за юрисдикция, предварителните възражения с оглед на резервата *ratione temporis* и постановените решения.

5. Съдебна практика на Международния съд на ООН по отношение на България

На 27 юли 1955 г. граждански самолет на израелската авиокомпания „Ел Ал“, изпълняващ полет Виена /Австрия/ - Лод /Израел/ навлиза без разрешение във въздушното пространство на България. Самолетът е обстрелван и свален от два български военни изстребители МиГ-15 северно от град Петрич. При този инцидент загиват 58 души - целият екипаж и всички пътници на борда. Този инцидент е причина за три дела пред Международния съд на ООН и страни по тях са: Израел срещу България, САЩ срещу България, Великобритания срещу България.

В статията е разгледана молбата и меморандума на Израел, предварителните възражения на България и мотивите на постановеното Решение от 26 май 1959 г. Обърнато е внимание и на Определенията на съда по делото САЩ срещу България и Великобритания срещу България.

6. Особените мнения по делото за въздушния инцидент от 27 юли 1957 г. (Израел срещу България)

Статията разглежда особените мнения на съдиите представени към решението по делото за въздушния инцидент от 27 юли 1955 г. (Израел срещу България). За начало изложението съдържа тематични бележки относно двата вида индивидуални мнения, използвани в практиката на Международния съд на ООН: противоположните и особените мнения. Направен е преглед на първото предварително възражение на България и на мотивите на постановеното решение. Вниманието е насочено към двете особени мнения представени към решението: Особеното мнение на съдия Бадави и Особеното мнение на съдия Арман-Югон. Целта е да се посочат аргументите на съдиите относно приложението на чл. 36, т. 5 спрямо българската декларация от 1921 г., както и ефектът от прекратяването на ПСМП върху нея.

II. Анотации на материалите, които не са по темата на хабилитационния труд:

1. Национална регистрация на марка на територията на Република България

Съгласно Законът за пчеларството собствениците на пчелини могат да бъдат физически и юридически лица, а съгласно Наредба № 3 от 29.01.1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани, на регистрацията като земеделски стопани подлежат юридическите лица, едноличните търговци и физическите лица навършили 18 години. Тези текстове позволяват всеки собственик на пчелин респ. земеделски стопанин да регистрира марка. Това е така, защото Законът за марките и географските означения изрично посочва, че марка може да бъде регистрирана от всяко физическо или юридическо лице.

В материала е разгледана националната регистрация на марка и се дават отговори на следните въпроси: Какво означава марка?, Кой може да регистрира марка на територията на България?, Каква е процедурата по регистрацията на марка в Патентното ведомство? Какъв е срокът на действие на свидетелството за регистрацията на марка? и Какви права придобива притежателят на правото върху марка?

2. Soft Law в практиката на Интерамериканския съд по правата на човека

Статията разглежда приложението на актовете на гъвкавото право в практиката на Интерамериканския съд по правата на човека. За начало изложението съдържа тематични бележки относно понятието soft law и описание на функциите на основните органи в Интерамериканската система за защита на правата на човека.

Вниманието е насочено към използваните юридически незадължителни актове по делото *Claude-Reyes et. al. v. Chile* (2006). По това дело, Интерамериканската комисия по правата на човека и Интерамериканския съд по правата на човека се позовават на множество актове на гъвкавото право при изясняване на правото на достъп до обществена информация, по смисъла на чл. 13 (свобода на мисълта и словото) от Американската конвенция за правата на човека. В статията са посочени и други дела от практиката на Интерамериканския съд по правата на човека, в които са използвани soft law актове.

3. Общото събрание на ООН и международната търговия

Разгледани са основните функции на Общото събрание на Организацията на обединените нации (ООН), свързани с насърчаването на международната търговия. За начало изложението съдържа кратки бележки относно ООН и нейните главни органи. Вниманието е насочено към спомагателните органи на Общото събрание на организацията, работещи в сферата на търговията. Посочени са функциите на Комитета по икономически и финансови въпроси, както и основните насоки в дейността на Конференцията на Обединените нации по търговия и развитие и Комисията на Обединените нации по международно търговско право. Представени са и други органи на ООН ангажирани с насърчаването и развитието на международната търговия.

4. Механизъмът за сътрудничество и проверка на Европейския съюз за България – правни и социологически измерения“ в съавторство.

Изследването предлага кратък систематичен анализ на основните ефекти на Механизма за сътрудничество и проверка върху България от правна и социологическа гледна точка.

От правна гледна точка са анализирани особеностите на „soft law” в Международното публично право и Правото на европейския съюз, както и предимствата и недостатъците на механизма, като „soft law” инструмент.

От социологическа гледна точка се разглежда отражението на механизма върху българската обществена и институционална среда, като се акцентира на фактическите основания за съществуването на този механизъм, както и на готовността на България да прилага ефективно правото на ЕС.

Изследването се фокусира върху ефектите от механизма от неговото създаване до настоящето, за да бъдат конкретизирани основните предизвикателства пред България през годините, както и положителните и отрицателните аспекти на механизма, отразяващи се на неговата практическа ефективност.

